

[Gert Petersen]

med så meget som et komma de forsvarspolitiske problemer i forbindelse med traktaten.

Det er forståeligt, men uanset om Danmark er med i Vestunionen eller ikke, så binder EF-unionen os tæt til Vestunionen, og den gør det på flere måder:

1) Selv om den måde, som den fælles forsvarspolitik skal udformes på, endnu ikke er fastlagt, så får vi et forvarsel i en erklæring fra vestunionsstaterne, en erklæring, som indgår i traktatkomplekset og er optrykt i traktatkomplekset.

De ønsker, at »Vestunionen i etaper skal udbygges til at være forsvarskomponenten i Den Europæiske Union.«

Det er 9 ud af 12 EF-stater, der siger det. Og deres synspunkt får yderligere vægt, for i selve traktaten omtales Vestunionen som »en integrerende del af udviklingen af Den Europæiske Union«.

2) En anden vestunionerklæring, som også er optrykt som en del af traktatværket, opfordrer de EF-stater, der endnu ikke er med i Vestunionen, til at melde sig ind i Vestunionen inden udgangen af 1992. Dermød er spørgsmålet om dansk medlemskab af Vestunionen jo sat på dagsordenen.

3) Ifølge traktaten vil Unionen realisere sine mål ved gradvis at gennemføre fælles aktioner på de områder, hvor medlemsstaterne har vigtige fælles interesser. Beslutning herom tages af Rådet.

Traktaten forudsiger, at nogle af disse afgørelser om aktioner »har indvirkning på forsvarsområdet«, og i så fald skal iværksættelsen af dem ifølge traktaten overlades til Vestunionen.

Jeg citerer igen ordret:

»Rådet vedtager i forståelse med Vestunionens institutioner de nødvendige praktiske bestemmelser.«

I Vestunionens erklæring, som også er optrykt i traktatværket, kvitterer Vestunionen ved at love at »oprette nære arbejdsrelationer til Den Europæiske Union.« Derefter kommer så en oprensning af en række samarbejdsmekanismer.

Denne kobling til Vestunionen skal ikke afvente noget i 1996; den er en kendsgerning fra det øjeblik, traktaten er ratificeret; så snart det er sket, er EF udstyret med en militær arm.

Man kan synes, det er godt. Jeg har bemærket, at udenrigsministeren synes, det er godt.

Det er hans ret, men det er i strid med det danske memorandum. Det kan vi ikke komme uden om. Selv udenrigsministeren kan ikke komme uden om det. Når vi syntes, det danske memorandum var korrekt, er det, fordi vi anser det for skæbnsvangert, farligt, at der nu skal opbygges en ny militærblok af rige europæiske stater, for det er jo dét, der sker.

En af begrundelserne er, at det hele flyder. De nationale og sociale spændinger vokser dramatisk, selv om den kolde krig er slut.

Som det socialdemokratiske folketingsmedlem fru Ritt Bjerregaard, den tidligere skyggeudenrigsminister – hun var vistnok tidligere på det tidspunkt – skrev i Politiken, må man være åben over for muligheden for politiaktioner i EF's interessesfære. Og det vil Vestunionen være velegnet til, for den er ikke hæmmet af geografiske begrænsninger, som NATO er.

Men selv om alt flyder – og det er rigtigt, at situationen kan minde næsten om tiden før første verdenskrig – så klarer man ikke problemerne ved en tilbagevenden til interessesfærepolitikken, som tværtimod kan lægge grunden til nye ulykker og spændinger. Det er ikke interessesfære eller blokpolitik, der er brug for, men et ægte fællesskab, der rækker langt ud over Vesteuropa.

Derfor må også NATO afvikles. Men det kan man give sig tid til. Det kan gøres over en årrække, i sammenhæng med at der opbygges et helt nyt sikkerhedssystem, som omfatter hele Europa, USA og Canada. Dét burde være hovedsigtet i dagens europæiske sikkerhedspolitik.

Konturerne hertil findes i form af CSCE, som vi i fællesskab må udbygge til en organisation, der iværksætter og kontrollerer vidtgående nedrustning, og som er i stand til at mægle og udsende fredsbevarende styrker – i et nært samarbejde naturligvis med De Forenede Nationer.

Det er at lægge freden i hænderne på et fællesskab og ikke bare nogle få udvalgte.

Det kan ikke lade sig gøre endnu. Jeg ved det. CSCE er ikke funktionsdueligt på nuværende tidspunkt, bl.a. på grund af afstemningsreglerne. Men vi skal sigte efter at gøre CSCE funktionsduelig og nå derhen, hvor CSCE om nogle år er Europas eneste militære samarbejdsorganisation, og sådan at det militære primært består i nedrustning og gensidig kontrol.